

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2011-06-15
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 4929-11
 Enhet 13

SÖKANDE

Boston Scientific Sverige AB, 556379-4139

Ombud: Advokat Morvarid Dorkhan Nilsson/jur.kand. Magnus Stålmarker
 Baker & McKenzie Advokatbyrå KB
 Box 180
 101 23 Stockholm

MOTPART

Stockholms läns landsting

Ombud: Christin Serlow
 Box 22550
 104 22 Stockholm

KONKURRENSVERKET	
2011-06-20	
Avd	
Dnr	
Doss	Aktbil

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling – LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten avslår ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 131416

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se		

BAKGRUND

Stockholms läns landsting (SLL) genomför en öppen upphandling av pacemaker, ICD, elektroder, introducerset, m.m. (Pacemaker och ICD, SLL 545). Upphandlingen påbörjades under augusti 2010. Avsikten med upphandlingen, enligt anbudsinvitan, är att teckna ramavtal med samtliga anbudsgivare som klarar kvalificeringen och prövning av skall-krav i enlighet med förfrågningsunderlaget. Villkor som inte fastställs i ramavtalet fastställs vid en förnyad konkurrensutsättning. Den förnyade konkurrensutsättningen sker i direkt anslutning till tilldelningsbeslutet för ramavtalet. Avtal tecknas för perioden 1 april 2011 till och med den 31 mars 2015. Anbud kan lämnas på hela eller delar av efterfrågat sortiment dock ska minst två och max tre artiklar offereras på positionerna 1-3 och 16-18. Förfarandet medger ej förhandling och det är därför av stor vikt att alla krav och villkor enligt förfrågningsunderlaget följs och att bästa villkor lämnas i anbudet. Anbud kommer att antas utan föregående förhandling. Vid den första förnyade konkurrensutsättningen kommer anbudsgivare med det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet att erhålla minst 60 % av faktisk inköpsvolym gällande Pacemaker och ICD. Avsikten är att tilldela minst tre leverantörer leveransavtal där så är möjligt.

I tilldelningsbeslut den 24 februari 2011 beslutade SLL att var och en av Bluegrass AB, Boston Scientific AB, Medtronic AB, Octopus Medical AB samt St Jude Medical skulle tilldelas leveransavtal avseende olika delar av SLL:s Pacemaker och ICD, Objekt 545 för perioden 1 april 2011 till 31 mars 2012.

YRKANDEN M.M.

Boston Scientific Sverige AB (bolaget) ansöker om överprövning och yrkar i första hand att upphandlingen får avslutas först sedan SLL vidtagit

rättelse. Rättelsen ska bestå i att SLL bortser från Octopus Medical AB:s (Octopus) anbud och därefter gör en ny prövning av vilket anbud som ska antas. I andra hand yrkas att upphandlingen får avslutas först efter att SLL vidtagit rättelse bestående i att SLL vid utvärderingen av Octopus anbud beaktar tillkommande kostnad om 225 kronor per månad för aktivering av sändaren för meddelandetraffiken för offererade ICD position 1-3, dels tilldelar offererade ICD position 2 och 3 noll poäng avseende utvärderingskriteriet om att det bör vara möjligt för produkter som är av typ CRT-D att noninvasivt skifta stimuleringsvektor.

Till stöd för sin ansökan anför bolaget i huvudsak följande. Upphandlingen har skett i strid med LOU genom att SLL i flera avseenden väsentligen har åsidosatt principerna om objektivitet, transparens, proportionalitet, förutsägbarhet och likabehandling under upphandlingen.

SLL bestrider bifall till ansökan.

Förvaltningsrätten har den 20 april 2011 beslutat att SLL inte får ingå avtal med anledning av SLL 545 gällande positionerna 1-3.

PARTERNAS UTVECKLING AV TALAN

Bolaget anför i huvudsak följande till utveckling av sin talan.

Anbudspriser

Octopus har tilldelats kontrakt trots att bolaget inte uppfyller samtliga skall-krav i SLL:s förfrågningsunderlag. SLL har vid utvärderingen av Octopus anbud vad gäller offererade ICD position 1-3 underlåtit att inkludera samtliga kostnader i det anbudspris som har utvärderats. Octopus anbud vad gäller offererade ICD position 1-3 har därmed felaktigt kommit

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

att få för låga utvärderingspriser och Octopus har därför i strid med LOU tilldelats kontrakt istället för bolaget.

Av punkten 1.12 i SLL:s anbudsinvjudan framgår att anbudspriser skulle anges i svenska kronor exklusive mervärdesskatt och att samtliga kostnader för åtaganden enligt förfrågningsunderlaget skulle ingå. Enligt punkten 1.65 kunde anbud lämnas på hela eller delar av det efterfrågade sortimentet.

Det framgår av punkten 4.8 i SLL:s kravspecifikation att offererat ICD-system ska kunna varna för stigande elektrodimpedanser. Octopus uppfyller nämnda skall-krav endast genom ett s.k. hemmonitoringssystem. SLL ställde en fråga till Octopus om detta var förenat med en kostnad eller om det ingick kostnadsfritt. Av Octopus svar framgår att SLL vid aktivering av sändaren debiteras 225 kr per månad. Med beaktande att hemmonitoringssystemet endast fungerar om det är aktiverat och hela syftet just är att kunna varna för stigande elektrodimpedanser så länge som aktuell ICD är inopererad i patienten är det mycket ovanligt att systemet kommer att vara inaktiverat. Sändarfunktionen ska i princip alltid vara aktiverad under tiden som patienten har en ICD inopererad. SLL kommer alltså debiteras löpande. En kostnad om 225 kr/månad blir således 2 700 kr per år och med tanke på att livslängden för en sådan ICD (CRT-D) som omfattas av position 1 är fem år blir därmed den totala kostnaden för SLL 13 500 kr för en sådan ICD. För de ICD som omfattas av position 2-3 är livslängden 7 år varför den tillkommande kostnaden för dessa ICD blir hela 18 900 kr. Dessa kostnader har emellertid SLL inte beaktat vid utvärderingen. Konsekvensen av en korrekt utvärdering med beaktande av samtliga kostnader för Octopus produkter hade följaktligen blivit att Octopus utvärderingspris hade blivit högst och att bolaget hade fått kontrakt tilldelat avseende ICD position 1-3 istället för Octopus.

Möjlighet att skifta stimuleringsvektor

SLL har vid utvärderingen av Octopus anbud avseende ICD position 2 och 3 tilldelat Octopus för många poäng varför Octopus felaktigt har fått ett för stort prisavdrag på respektive utvärderingspris för dessa positioner. Octopus pris hade även av denna anledning rätteligen varit högre.

SLL har vid utvärderingen felaktigt tilldelat Octopus anbud två poäng för ICD position 2 respektive två poäng för position 3, trots att anbudet inte uppfyllde det aktuella utvärderingskriteriet om att det bör vara möjligt för produkter som är av typ CRT-D att noninvasivt skifta stimuleringsvektor. Octopus anbud vad gäller offererade ICD-position har därmed felaktigt kommit att få för låga utvärderingspriser och Octopus har därmed i strid med LOU tilldelats kontrakt istället för bolaget. Bolaget har fråntagits möjligheten att utses till leverantör av ICD till SLL under avtalstiden om ett år. Bolaget har därmed lidit skada eller kan komma att lida skada.

Ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet

Vidare framgår av position 1.25 i anbudsinbjudan att utvärderingen vid den förnyade konkurrensutsättningen skulle ske per position och att de anbud som är ekonomiskt mest fördelaktiga gällande pacemaker och ICD skulle antas. Begäran om överprövning tar sikte på SLL:S utvärdering av ICD vilket utgjorde positionerna 1-3 i upphandlingen. Beträffande dessa positioner var det möjligt att vid utvärderingen få ett maximalt poängavdrag om nio poäng, motsvarande totalt 9 000 kr.

Vid den första förnyade konkurrensutsättningen kommer anbudsgivare med det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet att få minst 60 % av faktisk inköpsvolym enligt punkten 1.26 i anbudsinbjudan. Övriga 40 % kommer de två övriga leverantörerna att erhålla. Genom tilldelningsbeslut den 24 februari 2011 med tillhörande rapport och sammanställning tilldelades Octopus, St Jude och Medtronic kontrakt avseende position 1-3 under kontraktperioden från och med den 1 april 2011 till och med den 31 mars

2012, dvs. den första förnyade konkurrensutsättningen under ramavtalet. Bolaget tilldelades däremot inte kontrakt avseende ICD position 1-3.

Förtydligande eller nytt anbud?

Det går inte att bortse från den korrespondens som varit mellan SLL och Octopus innan tilldelningsbeslut meddelades. Av förfrågningsunderlaget framgick att det öppna förfarandet i enlighet med bestämmelserna i LOU inte medgav förhandling och att anbud skulle antas utan föregående förhandling. Trots detta har det i praktiken förekommit förhandlingar mellan SLL och Octopus angående bolagets anbud. På grund av bristande transparens framstår det fortfarande som oklart vilka kontakter som har förekommit mellan Octopus och SLL. Det är i och för sig riktigt att Octopus i sitt anbud svarade ”ja” på den fråga som bl.a. avsåg om samtliga kostnader för åtagande enligt förfrågningsunderlaget ingick. Den ICD som Octopus offererade uppfyllde dock inte skall-kravet om att ICD-systemet ska kunna varna för stigande elektrodimpedanser på egen hand. För att kunna uppfylla detta skall-krav är det nödvändigt att komplettera Octopus ICD med ett separat s.k. hemmonitoringssystem. Octopus ICD fungerar utan detta system men då är det inte möjligt att varna för stigande elektrodimpedanser utan patienten får då istället göra tätare besök hos sjukvården. Det är med andra ord fråga om två separata produkter som behöver kombineras för att uppfylla det aktuella skall-kravet i förfrågningsunderlaget. Av Octopus ursprungliga anbud framgår inte att Octopus även avsåg att erbjuda SLL sitt hemmonitoringsystem i kombination med offererade ICD för att därigenom kunna uppfylla SLL:s skall-krav om att varna för stigande elektrodimpedanser. Den uppgiften har tillkommit först efter korrespondens mellan SLL och Octopus efter anbudstidens utgång. Octopus anbud innehöll ingen uppgift om hur kravet på att varna för stigande elektrodimpedanser skulle uppfyllas. SLL synes dock ha känt till att den av Octopus offererade teknologin saknade denna funktion inbyggd och att det skulle behöva lösas genom tilläggsutrustning i

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

form av hemmonitoringssystem. Samtliga företag verksamma på den nordiska marknaden tar särskilt betalt för hemmonitoringssystem. Sammanfattningsvis har det tydligt framkommit av Octopus svar att erforderligt hemmonitoringssystem är förenat med en kostnad. Det är dessutom tydligt att det skett en otillåten förhandling mellan SLL och Octopus. Rättelse ska därför vidtas med följd att antingen så beaktas Octopus anbud inte vid anbudsutvärderingen alternativt så utvärderas anbudet med en tillkommande kostnad om 225 kr per månad för aktivering av sändaren för meddelandetraffiken för offererade ICD position 1-3.

SLL anför som grund för sitt bestridande bl.a. följande.

Precis som bolaget påstår anges det i anbudsinbjudan att anbudspriser ska anges i svenska kronor samt att samtliga kostnader för åtaganden enligt förfrågningsunderlaget ska ingå. Octopus har i sitt anbud bekräftat att så är fallet. Octopus har såsom övriga anbudsgivare getts möjlighet att förtydliga sitt anbud. Octopus fick en fråga om dess ICD-system varnar för stigande elektrodimpedanser. Octopus har i sitt svar bl.a. angett att aktivering av BIOTRONIK HomeMonitor sändare debiteras 225 kr/månad. För att undvika missförstånd och för att klargöra eventuella otydligheter har Octopus givits möjlighet att förtydliga dess svar på denna punkt. Octopus har i sitt förtydligande angett att alla priser ingår i anbudspriset. Även sändningarna ingår i anbudspriset. SLL kommer därför inte att, så som bolaget gör gällande, löpande debiteras kostnader. Förtydligandet innebär inte att det föreligger ett nytt anbud. Det är inte heller fråga om ändring av anbudet eftersom Octopus i sitt anbud angav att alla priser ingick. Det är vid SLL:s förfrågan om ICD-systemet varnar för stigande elektrodimpedanser som eventuell oklarhet om priset uppkom. Eftersom alla priser ingår i anbudspriset är skall-kravet uppfyllt. Det finns därför inte skäl att utesluta Octopus från utvärderingen och inte heller anledning att justera anbudspriset på det sätt som bolaget gör gällande. För det fall att Octopus

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

kommer att fakturera SLL kostnader som överstiger vad som anges i anbudet som ett totalpris är detta ett avtalsbrott och därmed en civilrättslig fråga som SLL och Octopus får lösa.

Vad gäller poängsättningen med hänsyn till stimuleringsvektorskifte så har SLL inget att anföra mot det bolaget angett rörande denna fråga. Det är riktigt att Octopus har åsatts för höga poäng. Octopus anbud ska, liksom övriga anbud, erhålla 0 poäng avseende utvärderingskriteriet om att det ska vara möjligt att noninvasivt skifta stimuleringsvektor avseende typ CRT-D (tabell nr 6 i utvärderingstabellen). Den totala summan för positionerna 2 och 3 ska istället vara 6 poäng per respektive position. Avdraget i kronor blir då 6 000 kr vilket medför att snittpriset/utvärderingspriset ska ökas med 2 000 kr. Octopus nya pris för position 2 blir 53 500 kr och för position 3 blir priset 47 750 kr. De justerade utvärderingspriserna placerar Octopus på samma plats som innan, dvs. på andra plats när det gäller positionerna 2 och 3. Medtronic är kvar på tredje platsen liksom bolaget är kvar på fjärde plats. Bolaget tilldelas därför inte något kontrakt i denna upphandling. SLL har förvisso vid utvärderingen begått ett smärre misstag. Misstaget påverkar dock inte utgången av upphandlingen och bolaget lider inte någon skada och kan inte heller komma att lida skada. Det finns inte anledning för förvaltningsrätten att upphäva tilldelningsbeslutet avseende ICD.

SLL har inte förhandlat med Octopus. SLL har begärt ett förtydligande av det anbud som Octopus lämnat. Det svar som SLL erhöll efter fråga innehöll fortfarande viss oklarhet varför ny fråga ställdes till Octopus. SLL har även låtit alla övriga anbudsgivare förtydliga sina oklarheter i respektive anbud. Bolaget har t.ex. fått förtydliga sitt anbud avseende support, artikelspecifikation och hemmonitoringssystem. Det föreligger inte någon brist i iakttagandet av likabehandlingsprincipen eller transparensprincipen. Skall-kravet om att ICD-systemet ska kunna varna för stigande

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

elektrodimpedanser är uppfyllt av Octopus. Detta skall-krav var inte förenat med något krav på beskrivning för hur det ska gå till. Skall-kravet ställdes även på så sätt att ICD-systemet, och inte ICD-dosan ska innehålla varningssystem. Om kravet hade rört dosan skulle Octopus och Boston inte kunna uppfylla kravet. Båda leverantörerna har ansetts besvara kravet på likalydande sätt.

SLL bestrider att de förtydligande som Octopus har lämnat ska anses som utgöra ett nytt anbud. För att det ska vara fråga om ett nytt anbud ska anbudet ha ändrats i väsentliga delar. Det är i detta fall en konkretisering av uppgifter i anbudet. Ingen anbudsgivare har blivit särbehandlad och inte heller har det förelegat risk för konkurrensbegränsning. Som tidigare angetts angav Octopus i anbudet att dess anbud uppfyller skall-kravet om att ICD-systemet varnar för stigande elektrodimpedanser. Kravet efterfrågande inte *hur* detta uppfylls. Kravet kan alltså vara uppfyllt med två separata produkter, något som Boston synes underkänna i sin inlaga. Att Octopus i en annan upphandling tar betalt för hemmonitoring innebär inte att Octopus tar betalt i en annan upphandling, såsom den som nu är föremål för prövning. Det vore direkt fel att lägga uppgifter i andra upphandlingar och vad andra leverantörer gör/tar betalt för till grund för bedömningen om det är fråga om nya uppgifter i ett anbud. SLL har inte undanhållit information från bolaget. Det har inte heller förekommit ytterligare kontakter mellan SLL och Octopus. Den handling som bolaget erhöll utgör en sammanställning av den information som förtydligats. Det har inte förekommit telefonkontakter mellan SLL och Octopus. Alla kontakter som varit mellan SLL och anbudsgivarna finns dokumenterade.

UTREDNINGEN I MÅLET

I anbudsinbjudan (förfrågningsunderlag) anges bl.a. följande skall-krav:

I Punkten 1.3.sid. 4, Ramavtal med förnyad konkurrensutsättning, står det;

SLL avser att med denna upphandling teckna avtal med samtliga anbudsgivare som klarar kvalificering och prövning av skall-krav i enlighet med detta förfrågningsunderlag.

Villkor som inte fastställs i ramavtalet fastställs vid en förnyad konkurrensutsättning. Tillkommande villkor kan bland annat komma att omfatta förändringar inom upphandlat produktsortiment, detaljerade tekniska krav, kvalitet, miljökrav, volymer, service och support, leveransperiod/tid och pris. Nämnade villkor kan komma att preciseras vid respektive förnyad konkurrensutsättning.

I denna upphandling sker förnyad konkurrensutsättning i direkt anslutning till tilldelningsbeslutet för ramavtalet.

I punkten 1.9, Upphandlingsförfarande, står det bl.a. att;

Förfarandet medger ej förhandling varför det är av stor vikt att alla krav och villkor enligt detta förfrågningsunderlag följs och att bästa villkor lämnas i anbudet. Anbud kommer att antas utan föregående förhandling.

I punkten 1.10, Anbudets form och innehåll, framgår det bl.a. följande;

Förfrågningsunderlag med bilagor innehåller ett antal obligatoriska krav som benämns skall-krav. Förutsättningen för att ett anbud ska kunna prövas, utvärderas och antas är att dessa skall-krav är uppfyllda.

Av punkten 1.12, Anbudspriser, framgår följande;

Anbudspriser skall anges i svenska kronor exklusive mervärdesskatt. Samtliga kostnader för åtaganden enligt detta förfrågningsunderlag skall ingå.

Av punkten 1.16, Anbudets giltighetstid, framgår bl.a. följande;

Anbud skall vara bindande till och med 2011-06-30. Lämnas anbud i denna upphandling, anses detta krav vara uppfyllt.

Av punkten 1.19, Kvalificering/Prövning av anbudsgivaren, framgår bl.a. följande;

Efter anbudsöppningen sker prövning av anbudsgivaren. Prövningen sker mot de kvalificeringskrav som ställs på Anbudsgivaren i denna anbudsinbjudan.

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
Allmänna avdelningen

DOM

De anbudsgivare som uppfyller samtliga ställda skall-krav i Anbudsinbjudan och ej utesluts enligt 10 kap. 1-3 §§ LOU har kvalificerat sig för anbudsprövning.

Av punkten 1.23, Prövning och utvärdering av anbud, framgår att;

De anbudsgivare som uppfyller kvalificeringskraven i denna Anbudsinbjudan går vidare för prövning av skall-krav på efterfrågade artiklar enligt kravspecifikationen och dess bilagor.

De anbudsgivare som uppfyller samtliga skall-krav antas och tilldelas ramavtal.

Av punkten 1.25, Utvärdering av anbud vid förnyad konkurrensutsättning, framgår bl.a. att;

Utvärdering sker per position och de anbud som är ekonomiskt mest fördelaktiga gällande PM och ICD kommer att antas.

För elektroder och tillbehör kommer lägst pris per respektive position att antas.

Börkrav utvärderas så som framgår av Kravspecifikationen.

DOMSKÄL

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet och förutsägbart sätt. Vidare gäller de EU-rättsliga principerna om icke-diskriminering, likabehandling, transparens (öppenhet och förutsebarhet), proportionalitet och ömsesidigt erkännande.

Enligt 9 kap. 8 § andra stycket LOU får en upphandlande myndighet begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning.

I 16 kap. 5 § LOU stadgas att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i LOU och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

I de fall då avtalsspärr enligt 6, 8 eller 9 § inte gäller får rätten enligt 16 kap. 4 § besluta att den upphandlande myndigheten inte får ingå avtal innan något annat har bestämts.

Av 16 kap. 10 § följer att när en förvaltningsrätt har fattat ett beslut enligt 4 § får avtal inte ingås förrän 10 dagar gått från det att domstolen har avgjort målet eller upphävt beslutet. Rätten får besluta att någon tiodagarsfrist inte ska gälla.

Förvaltningsrättens bedömning

Bolaget hävdar att Octopus har frångått sitt ursprungliga anbud efter otillåten förhandling med SLL. FR finner dock inte visat annat än att Octopus redan från början uppfyllde aktuella skallkrav och att de svar som lämnades på förfrågan från SLL endast utgjorde förtydliganden av vad som redan från början gällde, såväl i fråga om erbjudet ICD-system och dess funktion som priset för detta inklusive hemmonitoringssystem.

Vad bolaget anfört ifråga om felaktig utvärdering har visserligen medgetts av SLL men förefaller inte ha påverkat den inbördes rangordningen, varför det inte är visat att bolaget med anledning av denna lidit skada .

Sammanfattningsvis ger vad bolaget anfört inte stöd för att den aktuella upphandlingen skett i strid med de gemenskapsrättsliga principerna eller

reglerna i LOU. Det saknas därför grund för ingripande enligt LOU varför ansökan ska avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1A LOU).

Madeleine Benndorf
Rådman

Föredragande i målet har varit Jeanette Bladh.

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledning förekommer till ändring i det slut vartill förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift
3. om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
4. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
5. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
6. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska Ni utan dröjsmål anmäla ändringen till kammarrätten.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

DV 3109/1A LOU